

GORIŠKI SLOVENEK

Naročnine:

Italijanska kraljevina:	
Celo leto	Lir 10.— = K. 25.—
Pol leta	5.— = " 12 50
Tri mesece	2.50 = " 6 26
En mesec	1.— = " 2 50

Ogiasi:

Ogiasi na tretji strani	Lir 1.— za vrsto
Ogiasi na četrti strani	0.75 za vrsto
Mali ogiasi	0.05 za besedo
Znižane cene za letne naročnike.	
Posamezna št. 10 cent. ali 20 vin.	

Izhaja vsako sredo in soboto.

Uredništvo in Upravništvo: Via Carducci št. 10, II. nad.

Proč z malodušnostjo!

Pač ni nihče slutil l. 1914, ko je nemška Avstrija stavila znani ultimatum, da se bode razširil požar po vesoljnem svetu, da bo trajal toliko let in da bo uničil delo stoletne kulture in strl obenem ošabne in tiranske provzročitelje krute vojne, zakaj sicer bi si bili pač premislili oholi Nemci zločinski čin, ki je bil vreden njihove kulture.

Divjal je vihar in razdejal je močocene države, strl nasilne narode. Ves svet je prišel i pravega reda in teka in povsod vladajo zmešnjave. K sreči so vendar prišli ljudje do spoznanja, da je treba napraviti na svetu red, da bodo mogli živeti ljudje poleg ljudi, mali narodi poleg velikih, ne da bi jeden izrabljaj svojo moč in tiščal za vrat slabjšega.

Ogromna je materijalna škoda, ki jo je napravila vojna prizadetim narodom in katero bodo morali popraviti krivci, ki so provzročili ta požar. Ogromna je škoda, katero trpijo razni narodi, a katera jim ne povrne nikdar nihče, ker se povrniti ne da. Kdo bi pač vrnil stotisoče mladih življenj, katere je strla ta vojna? Kdo naj povrne svojim očetom in onemoglim materam ljubljene sinove, ki so bili njih up, njih edina nada za starost? Kdo naj povrne stotisočim ženam njih ljubeče soproge, osiroteli deci skrbne očete? Kdo naj da stotisočem pohabljenecem izgubljene ude, da bodo mogli delati ter se preživljat in se radovati življenja? Kdo naj da stotisočem ljubo zdravje, katero jim je strla vojna furija? Tega ne morejo zahtevati od nikogar, niti od oholih Nemcev ne, ki so sicer vse znali, ki so bili napol bogovi.

Treba je torej urediti svet, da se ne bo moglo nikdar več povrniti na zemljo tako zlo. To pa ni lahko delo, zakaj razni narodi imajo želje in zahteve, ki si med seboj nasprotujejo in katerih ni lahko spraviti v sklad. Prišle so na dan želje, ki so bile ideal prošlim rodovom, katere so sedanji ljudje prevzeli od dedov in pradedov, kako naj se jim ljudje kar na mah odpovedo? Ako pomislimo vse to, potem razu-

memo, zakaj poteka mirovna konferenca tako počasi. Vse te želje in zahteve je treba dobro pretresti ne samo z vidika jednega naroda ampak tudi zainteresiranega soseda ter urediti zadevo tako, da bosta oba zadovoljna ter si bosta segla v roko.

Gotovo zanimajo vsakogar najbolj naše meje in ničuda, da so ljudje z nekako nevoljo sprejeli vest, da se je razprava za naše kraje odnesla za nekaj časa. Nekateri so že obupali, da bi prišlo do miru še letos, drugi so še bolj črnogledi ter že vidijo nove spore. Seve ne moremo biti preroki, to pa lahko rečemo, da kakor je prišlo nenadoma do premirja, tako pride lahko naenkrat tudi mir. In na tega se moramo pripravljati, da nas ne zahiti nepripravljene.

Pri nas se doslej življenje ni spremenilo mnogo. V veljavi so še vedno stari zakoni, katere so nam skrupicali na Dunaju, vse institucije, dobre in še več slabih, so staro avstrijsko blago. Nihče pa ne misli na bodočnost, dasi vsakdo dobro ve, da nas Dunaj ne bo več komandiral in nam ne bo več pošiljal svojih nemških hofratov in sličnih birokratov. Bodočnost bo čas svobode, ko bo vsaki posameznik smel prosto izražati svoje misli, ne da bi se moral bati zapora in vislic. Vsaj sedaj kaže vse na to, zakaj vodilna misel pri presnovi sveta je, naj bodo narodi svobodni.

Treba pa se je pripravljati na to veliko dobo, da bo vsakdo mož na svojem mestu, sicer se lahko zgodi, da bodo naša ramena prešibka za to veliko dobroto. Doslej smo bili le servilni ter navajeni, da so nas z Dunaja topli in zatirali ter smo bili veseli, če smo smeli kdaj zreti v obraz c. kr. okrajnemu glavarju ali celo cesarskemu namestniku. In če je ta komu prijazno pokimal, smo pozabili pri tem na vse številne krivice, katere nam je vedno namenoma prizadevala nemška vlada, ki nam je bila vedno mačeha.

Če je pa prišel kedaj med nas kak član vladarske hiše, smo ga sprejeli očeta, dasi nam je bil vedno le slab oči. O tem priča naša

zanemarjena, obubožana dežela, ki bi bila lahko raj evropski, a so jo Nemci izmogli do skal.

V bodočnosti nam mora vladati vlada po zakonih, katere bomo sami odobrili in spoznali, da so nam v dobro. Proč torej z malodušnostjo, na delo in pripravimo se na lepše, svobodne dni, da bomo enakovredni člani v zboru svetovnih narodov, zakaj le tako se moremo nadejati, da nam zasije zarja boljše bodočnosti.

Gmotni položaj

goriškega učiteljstva.

(iz učiteljskih krogov).

Nobenemu stanu se v Avstriji ni tako slabo godilo kot ljudsko-olskemu učiteljstvu. Imelo je sicer vse polno gospodarjev in nadzornikov, ko pa ga je bilo treba plačati, zračali so krivdo na ljudske zastopnike, ki pa v Avstriji nikdar niso imeli besede. Tekom vojne je moral učitelstvo opravljati vse močocene patriotske službe, zbirati kotlovino, staro železo, stare časnike, svinec, kosti, koprive, obleko in sploh vse mogoče, kar se je količkar vredno zdelo nemški vojaški upravi. Učitelj je bil občinski tajnik, delil je aprovizacijo, bodriti je moral proti svoji volji narod za rdeči križ, siliti ljudi proti lastnemu prepričanju, da so podpisovali vojna posojila, sploh vse službe, ki niso nesle ničesar, so naložili učiteljski pari, češ, to je njena patriotska dolžnost.

Gorje pa onemu, ki bi se bil drznil upreti takim vladnim fermam! Pritisnili so mu takoj zloglasni p. u. in moral je kot prostak v vojno, da so ga poslali na fronto ali če ni bil zdrav, da je vozaril tren po Ruski Poljski.

Ko je draginja vedno bolj pritisкала, je učiteljstvo ponovno prosilo vlada, naj mu zboljša gmotni položaj vsaj vtoliko, da ne bo pomirala učiteljska deca gladu, a zaman, vlada je imela gluha ušesa in se je izgovarala na vse mogoče načine. Učiteljske družine so mrle za susico, očetje pa so morali nabirati vojna posojila, da so nemški čast-

niki ložje vzdržavali svoje priležnice. Za te namreč ni smelo zmajnkati denarja...

Po hudem pritisku slovanskih poslancev je vlada naposled vendar privolila ljudskošolskemu učitelstvu draginjsko doklado. Saj so bile plače v primeri s cenami sramotne tako, da si učitelj z mesečno plačo ni mogel kupiti toliko, da bi se bil en teden do sita najedel polente.

Človek bi mislil, da je vlada vsaj to doklade takoj izplačala učitelstvu, ki je že komaj čakalo teh bornih kronic, a kaj se, učitelji na Goriškem še do danes niso dobili te doklade in kot vse kaže, je tudi ne bodo kmalu.

Učiteljstvo že dokaj let zahteva, naj se mu izjednačijo dohodi z uradnišimi plačami od XI. do VIII. razreda. Izobrazbo je pač zahtevala vlada od učitelja, a da bi ga tudi primerno plačala, tega pa ne, imela je vedno dovolj izgovorov. Glavni vzrok učiteljske mizerije je bil, da so plačevale šole dežele oziroma okraji, vlada pa je bila gospodar učiteljstva. Dežele so se upravičeno izgovarjale, da nimajo dohodkov, vlada pa je vedno stokala, da nima denarja, pri tem pa je razmetala milijone v vojne svrhe ter pripravljala sistematično svetovno vojno, ki je uničila delo šole in kulturo za desetletja.

Stare nemške avstrijske vlade, hvala Bogu, ni več, goriško učiteljstvo pa še vedno čaka, da se ga kdo usmili in mu zboljša mizerni gmotni položaj. Cene so visoke, da je groza, učiteljske družine so pa bose in raztrgane, a dohodkov ni, da bi si nabavili novo obleko in obuvalo. Plača ne zadostuje niti za vsakdanji živež. Ni čuda, da je vse goriško učiteljstvo nestrpno, da se razjasni položaj in da se mu uredi plače, kot jih zahteva že toliko let. S pravico tudi pričakuje, da mu bo sedanja vlada kmalu izplačala vojno doklado, katero mu je že davno priznala bivša avstrijska vlada in ki mu priteče po zakonih.

To so pereče skrbi goriškega učiteljstva.

Povračilo vojne škode.

Določila za uporabo.

Člen 10. Odškodnina za nepremičnino, za orodje, tudi kmetijsko, za stroje in za živino po predpisih pričujoče naredbe se mora porabiti po določenih in predpogoji, ki se določijo v pravilniku: a) za postavitev poškodovanih predmetov v prejšnji stan, za nakup premičnin, enakih onim, ki so se izgubile ali bile uničene, za obnovitev poslopij in porušeni naprav; b) za postavitev poškodovanih predmetov v drugačno stanje kot je bilo prvotno; za nakup predmetov, ki se razlikujejo od onih, ki so se izgubili ali so bili uničeni, za zgradbo drugačnih poslopij kot so bila porušena,

ali na drugih mestih kot so se nahajala, vendar vedno v ozemlju iste občine, le da ta razlika ne ustvari škode pri obnovljanju blagostanja v deželah, ki so neposredno poškodovane po vojni. Ako niso ti pogoji izpolnjeni, izgubi oškodovanec pravico zahtevati odškodnino, država ima po pravico, da ustavi izplačilo dovoljene svote in da zahteva povračilo že izplačanih zneskov v smislu predpisov, ki naj se postavijo v pravilnik.

Člen 11. določa, da ima komisija za ugotavljanje vojnih škod, označena v 25. členu, pravico dovoliti, da se sme uporabiti odškodnina na drug način kakor določen v točki a) 10. člena, ako obstajajo iz javno koristnih ozirov za to važni uzroki. Komisija mora tudi prepovedati uporabo ako je očitno jasno, da bi ta ne bila koristna ali ne mogoča.

Člen 12. določa, da izplača država prizadetim petino dovoljenje odškodnine za oškodovano nepremičnino v svrhu, da se omogoči pričetek del; druge štiri petine se nahajajo v razmerju z dokazanim napredovanjem dela.

Člen 13. določa, da se ustanovijo z naredbo finančnega ministra pravila za poslovanje zavoda, ki naj preskrbuje posojila in predpisi za dovoljevanje teh posojil.

Narod brez časopisja je nem. ne more se sporazumeti s svetom. Zato se oprimate goriški Slovenci našega lista, ki hoče izražati vašo voljo in braniti vaše koristi.

Politični pregled

Mladoturški delegati na mirovni konferenci.

BELGRAD. Poročajo iz Ženeve, da se je vršila tam pred nekaj dnevi seja mlado turških liberalcev, v kateri je bil imenovan Šerif paša za delegata na mirovni konferenci. Ob enem bo poverjen, da zastopa pri zaveznikih interese turškega naroda.

Brzobjavilo se je predsedniku Wilsonu in ministerskim predsednikom Francije, Anglije in Italije.

Boji za Bremen in Hamburg.

Vladine čete so začele oblegati Bremen, kterege drže Spartakovci. V Hamburgu se je delavstvo in vojaštvo proglasilo solidarnim z delavci v Bremenu in odločilo da organizira in pošlje pomoč v Bremen.

Bivši cesar Karl mora zapustiti svoje bivališče.

Čehoslovaški dop. urad javlja, da je državni kancler Renner sporočil bivšemu cesarju Karlu sklep državnega sveta da mora zapustiti svoje bivališče in odpotovati v inozemstvo. Ta sklep

Odloki kr. Guvernerata za Julijsko Benečijo.

Ker je treba, da pozna vsakdo važnejše odloke, ki se tičejo raznih interesov deželanov objavljamo nekaj znamenitejših odredb kr. guvernerata za Jul. Benečijo.

Gazzetta ufficiale z dne 8. januarija št. 2. razglasa:

1. Točka 23. odloka kr. namestnika z dne 16. novembra 1918 št. 1750 se spremeni sledeče: Oškodovanci po vojni imajo pravico, da dajo preceniti škodo po sodnijskih izvedencih tudi če ni navzoča druga stranka, da se ohrani dokaz o škodi v smislu navedenega odloka.

Ugotoviti se mora ta škoda od predsednika Tribunala ali od sodnika, ki ga ta določi, ali od pretorja, v čegar področju se nahaja poškodovana last.

Imenovane oblastni je lahko delegirajo tudi druge državne oblasti in se lahko poslužijo tudi vojaških ženijskih častnikov, da ugotovijo škodo.

Za ugotovitev škode zadostuje, da oškodovanec sam predloži seznam izgubljenih in poškodovanih predmetov, pri kompetentni civilni ali vojaški stavbeni oblasti. Ta dožene škodo in dostavi svoje mnenje.

Prosnje in vsi sodnijski akti v teh zadevah so koleka prosti.

2. Ta odlok stopi v veljavo z dnem razglasenja v «Gazzetta Ufficiale in se bo predložil parlamentu, da ga uzakoni.

je bil povzročen od protirevolucionarne propagande višjih častnikov in dostojanstvenikov, kateri so pričeli monarhično gibanje.

Volitve za nemško-narodno skupčino.

NANEN. Scheidemann je izjavil zastopnikom častnikov, da izid volitvi za neško narodno skupčino odgovarja po vsem pričakovanju socialističnih voditeljev.

Socijalna demokracija ni dosegla absolutne večine a je vendar izšla iz volitev kot najmočnejša stranka, ima kot taka največji upliv na vlado in ima konečno odločati o vseh važnih vprašanjih. Sedaj se ne more še vedeti kako nameruje sodelovati socialno demokratska stranka z drugimi za preustrojenje nemške države. Uverjen je, da bode vladal v vseh važnih vprašanjih popolen sporazum. Glavna naloga narodne skupčine bode vzdržati pravo demokracijo, od ktere je edino pričakovati, da se vrne v deželo blagostanje. Nemški narod sprejme Wilsonove točke in želi odkritosrčno sodelovati v bodoči Zvezi narodov.

Kar ne odgovarja načelom bi bilo usodepolno za nemški narod.

Zavezniki hočejo prej ko mogoče skleniti mir.

Londonski listi prinašajo da hočejo zavezniki iz važnih razlogov prej ko mogoče skleniti preliminarni mir z Nemčijo. Mirovni dogovor ima biti samo provizoričen. Zavezniki hočejo naložiti Nemčiji mnogo milejše pogoje kakor se sploh misli. Govori se, da bodo zahtevali samo odškodnino za nepotrebno uničene predmete med tem tudi za potopljene ladije.

Revolucija v Petrogradu.

Iz Stokholma javljajo da je v Petrogradu izbruhnila med vojaštvom revolucija. Topničarji in Kronštata bombardirajo mesto, kjer je po cestah mnogo mrtvih. Govori se, da hoče Lenin kapitulirati pred entento, pod pogojem, na se njemu in njegovim pristajšem zajamči prostost. Sovjetska vlada se je obrnila na mirovno konferenco, da bi se zaupni pogovori mogli držati v Skandinaviji ali na Nizozemskem.

Odškodnina Angleški predlog.

PARIZ. Komisija za odškodnino, ki se je sestala v finančnem ministrstvu je začela posvetovanja o temeljih na katerih ima sloniti pravica do odškodnine. Kot podlaga za povračila škod se je sprejel predlog angleških delegatov. Za cenitev škod je bil imenovan od strani Italije poslanec Chiesa; za preiskovanje plačilnih sredstev bivši minister Salandra; in za preiskovanje kontrolnih sredstev in jamstva bil je imenovan senator D'Amelio.

Za podaljšanje premirja.

PARIZ. Višji vojni svet zaveznikov bode morda jutri določil pogoje za podaljšanje premirja. Znano je, da je vojni svet v zadnjih dveh sejah preiskal vprašanje demobilizacije in razoroženja v Nemčiji, tako da se onemogoči vsako možnost od nje strani, da bi zopet pričela z vojno.

Zavezniki bodo protestirali proti izvršitvi premirnih pogojev in zahtevali bodo od Nemčije izjavo o vojnem materialu, ki se še nahaja tam in kateri je še v delu. Vojni svet bode zahteval izročitev večine vojnega materiala topov, strojnih pušk in zrakoplovov.

Japonske zahteve.

PARIZ. Baron Makimo prvi japonski delegat je izjavil časopisom, da za vojne stroške in izgube človeških življenj ima Japonska pravico zahtevati od Nemčije ona ozemlja, katerih ni hotela izročiti da bi bila vrnjena zakonitemu lastniku.

Japonska noče škodovati Kitajski in ne zahteva kakor politiko odprtih vrat.

Tudi se je poslalo v Sibirijo čete na pomoč Čeho-Slovakom in želi japonska vlada, da se v Rusiji ustanovi vlada na podlagi popolnega reda.

Japonska zahteva za se Karolinske in Maršalske otoke.

Resna situacija.

PARIZ. Zunanji minister Pichon je izjavil zastopnikom nekaterih časnikov, svoje osebno stališče glede konference na otoku Principov. Izjavil je, da ker se druge ruske stranke ne udeležijo konference, ta nima več nobenega pomena.

Pichon je izjavil tudi, da bode ekonomičen svet med zavezniki deloval tudi po premirju, da se uredi gospodarstveno življenje med zavezniki.

Ubojniki Armencev.

LONDON. Poročajo iz Carigrada.

Pred vojaškim sodiščem je začela razprava zaradi armenskega klauja.

Glavni zatoženec je Kemal Bey bivši guverner v Bogaslaj-u, kateri je prišel na mesto Jernada ki ni bil dovolj krvoločen, da bi izvajal povelja iz Carigrada.

Obtožena sta tudi Tawfik orožniški poveljnik v Jerghad in Fenah Ali uradnik pri vakufskem uradu istega okraja.

Generalni prokurator obstoja na stališču, da se kaznuje vse činitelje, kateri so povzročili klanja ki so povzročile na svetu občen protest.

Uspehi zaveznikov v Rusiji.

LONDON. Angleško poročilo iz Arhangelska pravi: Preteklo nedeljo je oddelek naših čet pod poveljstvom francozkih častnikov, in oddelek angležev iz Liverpoola napadel sovražnika južno Kalischa z dobrim uspehom.

Sovražnik je imel najtežje izgube in dva topa sta bila uplenjena.

Zavrnilo smo napad sovražnika proti našim novim pozicijam pri Schred in Merhengi.

Boji se nadaljujejo pod berlinskih ulicah.

CURIH. Iz Berlina poročajo, da se boji nadaljujejo. Na Aleksandrovem trgu je mnogo brezdelavnih ljudi in špartakovcev. Ker so žugali javnim organom se je hotelo jih razpršiti.

Nato se je parkrat streljalo v zrak in ker tudi to ni pomagalo so čete streljale na ljudstvo in bilo je pet mrtvih in trideset ranjenih. To je dalo znamenje novim neredom. Celi dan so vladine čete napadale špartakovce z orožjem.

Nemška ustava.

CURIH. Poročajo iz Weimara Konstituenta je potrdila provizorični načrt za ustavo.

Na koncu se je, je Schoidemann izjavil, da sedaj ki je potrjena provizorična ustava, vlada poda v roko konstituante oblast, ki ji je bila povrnjena od revolucije, je pa pripravljena nadaljevati državne posle, dokler ne bode določena navodila za novo vlado.

Demonstracije na Dunaju.

CURIH. Iz Dunaja poročajo, da so bile tam velike demonstracije za združenje nemške Avstrije z Nemčijo.

V sprevodih so nosili napise «Živijo velika nemška republika».

Radek aretiran.

CURIH. Berlinska policija je preiskala Radekovo stanovanje in ga aretirala. Radeka so zaprli v Moabitsko ječo.

Kakor znano so imenovali Radeka rudečo pošast; on je bil z Liebknechtom na čelu spartakovskega gibanja.

Prvi čezeuropski vlak po vojni.

INOMOST. Vlak v katerem potuje zavezniška misija ki gre na Poljsko je prvi čezeuropski vlak, ki potuje po vojni v vzhodno Evropo. To je prvi poskus. Če se ta poskus posreči, bode ta vlak odhajal dvakrat na teden in bode vzdrževal zvezo zahodnih držav z novimi narodnimi državami na vzhodu.

Mesto Arco za češke mučenike.

Zastopniki municipija v Arcu, polkovnik Marchetti, v imenu guvernerja, mestna društva in doktor A. Stefanelli kot zastopnik mesta Riva, so šli z vojaško godbo in šolsko mladino v sprevožu na pokopališče, da slovesno spominjajo češke junake, katere je Avstrija — po njenih barbarskih sistemih — dala obesiti na oljkih pri Prabu.

Na pokopališču je bral vojaški kaplan črno mašo in blagoslovil je grobove junakov, med tem ko je godba svirala primerne komade.

Po obrednih molitvah je polkovnik Marchetti ginjen pozdravil češke junake, ki so umrli za njih domovino. Govorili so še Dr. Marchetti prvi župan v Arku in šolski voditelj Marini, kateri je poslal sorodnikom in domovini junakov ginjen pozdrav in povdarjal, da bode mesto Arco ohranilo njih grobove kakor one svojih najzvestejših sinov.

Okupacija avstrijskih železnic od strani entente.

DUNAJ. «Neie Freie Presse» izve iz poučenih krogov, da se na merodajnih mestih ne ve ničesar o ententnih namenih zasesti avstrijske železnice, dostavlja pa, da ima ententa neoporečeno pravico do tega ker je bilo to določeno v premirnih pogojih.

Srbsko-hrvatski konflikti.

TRST. Zagrebski list «Svoboda» prinaša zelo živahen članek, v katerem protestuje proti obnašanju srbskih čet napram hrvatskemu prebivalstvu.

Članek se konča z besedami: So to morda dokazi kulture in zrelosti za prostost, ki mi pokazemu svetu? Namesto, da pomnožimo število orožnikov in upijemo proti takozvanemu italijanskemu militarizmu, učimo se, da napravimo konec tem žalostnim razmeram.

Po svetu

Še ena hrvaška izjava.

TRST. Zagrebška «Riječ» prinaša dne 8, t. m. dolgi članek v katerem obžaluje pohlep po velikosti nekaterih jugoslovanskih politikov, ki se danes smatrajo enakim ententnim narodom.

List opominja ljudstvo naj vidi danes položaj kakoršen je v resnici in naj se smatra za ostanek Avstro-Ogerske, kateri mora pretrpeti vse posledice skupno z drugimi narodi bivše monarhije.

V primeri z drugimi poraženimi narodi imajo jugoslovani ugodnost, da prav za prav ne vedo kaj je sovražna okupacija. Naj le pogledajo enkrat Nemčijo!

Čehi ne priznajo bankovcev po 25 in 200 kron.

Na Češkem se noče priznati veljavo not po 25 in 200 kron ktere je avstro-ogerska banka izdala ob času razpada monarhije. Češko finančno ministrstvo naznanja, da je avstro-ogerska banka izjavila, da ne bode več pošiljala takega papirja v področje češkoslovaške države in one note ki se še tam nahajajo bodo zamenjane od bančnih podružnic. Ministerstvo naroča vsem uradom in državnim blagajnam, da oddajo take note podružnicam avstro-ogerske banke v zameno.

Konkurenti v Ameriki.

V Njujorku se nahaja firma Rieker & Hegeman, ki ima poleg glavne lekarne v mestu še silno mnogo podružnic. Kot je znano, se dobi v Ameriki v lekarni vse: tinkturo, vazelin, čokolado, cigarete.... Poslednje blago je bilo povod silovite borbe, med to in med tobačno tvrdko United Cigar Atores.

Lekarna je napravila silno lepe dobičke s prodajanjem čokolade, pa si je mislil gospodar, da bi začel prodajati še cigarete, da bi privabil tem več kupovalcev. «Dobre cigarete prodajajo v Njujorku po 16 centov na drobno, a po 14 centov zaloge, mi jih homo prodajali samo po 14 centov», je sklenil gospodar.

«Kar homo izgubili tu, dobili homo na čokoladi in slaščeh».

Drugega dne je bilo čitati po vseh časopisih, kako prodaja Hegeman cigarete za nizko ceno. Lekarna je prodala toliko cigaret, da je imela dnevne izgube 2000 dolarjev, na čokoladi pa je pridobila 3000 dolarjev. Velika trafika je trpela radi tega in se hotela pogajati z lekarno, a ta je odklonila predlog. Trafika je zagrozila, da bo začela prodajati čokolado in slaščice. Lekarnarji so se smejali tej groznji. Danes se ne smejejo več, ker se v vseh prooajalnah velike trafike dobi čokolada za nižjo ceno kot v lekarni.

Tako kupuje njujorsko občinstvo v lekarni cigarete, v trafiki pa čokolado — seveda poceni, vse stroške pa trpita tvrdki.

Slovaški pesnik Hviezdoslav

je obhajal 70 letnico svojega rojstva. Pozdravil ga je češoslovaški minister dr. Šrobar. Dalje so ga pozdravili vsi zastopniki ljudstva in vlad z najpri-srčnejšimi besedami. Pred njegovim domom mu je klicala ogromna množica gromoviti «Slava!» Pevci so mu zapeli. Delo pesnika Hviezdoslava se bo bleščalo v zlatih črkah na ščitu slovaške svobode.

Padanje vrednosti krone.

Tečaj avstrijskih kronskih not je v inozemstvu zopet padel. V Curihu je padla cena kroni na 28.06, kar proti predvojnemu stanju znači nazadovanje za 75 centimov. Slično je v Amsterdamu. Tu je preteklega četrtka stalo 100 kron 15.45 holandskih forintov, a v soboto samv 14.20 holandskih forintov. To je najnižji tečaj, ki ga je sploh imela kdaj krona. Poslabšanje krone je nastopilo sporedno spadanjem marke. V Curihu stane 100 mark 57.75 frankov, v Amsterdamu 28.15 hol. forintov. Razlog padanju kronske veljave leži v neprestranem tiskanju bankovcev od avstro-ogrske banke.

Vrnitev Milonske Venere.

Znano je, da so v početku vojne spravili mnogotere predragocene umetnine iz Pariza bolj na varno. Med temi umetninami je bila tudi Venera Milonska, ki so jo spravili v Tulus, a so jo zdaj privedli nazaj in umetniške galerije so zopet odprte občinstvu.

Nova bolezen

se je pojavila v Budimpešti. Bolezen traja štiri dni in bolnik čuti velike bolečine v želodcu. Vzrok te bolezni še ni znan. Bolezen se zdravi s sredstvi za umirjenje živcev.

Tolpe.

Pred par dnevi je vprizorilo v Monakovem kakih 80 ljudi hude izgredne. Izpustili so iz ječ napoprej 180 zločincev, nato so pa ropali razne prodajalne. Razbojniki so imeli ukradeno strelivo, s katerim so streljali v zrak. Vendar pa ni bil nihče ranjen.

„Goriški Slovenec“

je na prodaj v Gorici

pri gosp. Marcu, Via Seminario št. 2
pri gosp. Brešan, Piazza Duomo št. 2
pri gosp. Pertot, Via Municipio št. 4
pri gosp. Zakrajšek, Corso Verdi št. 13

v Trstu

Na postaji južne železnice
pri gosp. Kreschiak, Campo Belvedere št. 1
pri gosp. Woitech, Via Posfe št. 9
pri gosp. Zohar Gisela, Piazza Oberdan št. 6

v Rojanu

pri gosp. Vivodo Domenico, Via Monte Orsino št. 15
pri gosp. Geržina Ludviku, št. 8

Slovenci!

Čitajte in podpisajte ta list kateri je zagovornik Vaše Pravice.

TEDESKI KOLEDAR

15 februarja.	Sobota Favstin in Jovita
16. "	Nedelja Julijana
17. "	Ponedeljek Denot in tod.
18. "	Torek Simeon, Flavijan.
19. "	Sreda Julijana, Konrad, Viktor
20. "	Četrtek Elevterij
21. "	Petek Maximilijan, Eleonora.

Upravitelj in urednik: KAROL JUŠIČ.

Tiskarna G. Juch v Gorici.

Zgubil je

ubožen deček 250 K, s hranjenih v žepnem notežu, od lekarne Kristofoletti do lekarne Pontoni. Pošten najditelj naj odda denar na magistratu, kjer dobi postojno nagrado.

Zobozdravnik ADOLF KOLL

je odprl na

Korsu Viktor Emanuel št. 11

Zobozdravniški atelje

Posluje od 9. do 12. dopoldne
in „ 2. „ 5. popoldne

PETER SIMONETTI

je otvoril v GORICI

: ulica Bagni št. 9 :

Električni mlin

ANTON PERTOT

GORICA — Ulica Municipio 4 — GORICA
Filjalka ulica Teatro 18

: : : : PRODAJALNA : : : :
s papirjem, črtanjem in knjigovozjem
EDINA
velika zaloga razglednic pozušene Gorice
okolice in umetniških.

V Soboto, dne 1. t. m.

se je zgubil na Travniku v Gorici lovski pes bele barve z arjavami lisami. Ime mu je „Čiro“. Kdor ga privede nazaj dobi pri uredništvu dodro nagrado.